Ч. 136 Четвер 19 червня (1 липня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостнах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Палати национальні.

Теперішна ситуация політична, котра дійстно представляє ся так, як би не було виходу з неї, виклпкує всілякі пляни, якими можна би або поставити на своїм, аби завести мир і згоду межи народами Австриї. Чехи хотять конче держати ся теперішної більшости парляментарної. Німці за всяку ціну раді би ставити опір і придумали новий плян до того: бунтують міста, щоби ті перестали сповняти діяльність в т. зв. порученім крузї. Зверхности громадскі сповняють — як звістно — деякі функциї, котрі повинні би належати до адміністрациї державної і тим роблять правительству значну прислугу. Отже Німці в Чехах покликують ся на то, що нема ніякої законної постанови, котра би змушувала зверхности громадскі до сповнюваня тих функций, що зверхности громадскі взяли ту роботу добровільно на себе, отже й можуть еї скинути ся. В сім напрямі й завели они велику аґітацию та вже й удало ся їм підмовити кількадесять міских зверхностий громадских, котрі постановили залишити роботу в порученім крузї ділання.

Так отже кождий по свому використує теперішну ситуацию, кождий робить пляни на будуче, а якийсь австрийский муж державний виступив у віденьскій ґазеті N. W. Tagblatt з пляном заведеня Палат национальних. Він виходить з засади, що „закон не на то, щоби служити национальній пустоті“ і каже так:

Основний закон державний з 21 грудня 1867 р. постановляє в арх. XIX. ось так: „Всї народи державн суть рівно управнені і кождий нарід має ненарушиме право до бережения і плеканя своєї народности і мови. Держава признає рівноправність всїх уживаних в краю язиків в школї, урядї і публичнім житю. В краях, в котрих жие кілька народів, мають публичні заведеня наукові так бути уладжені, щоби без уживаня примусу до вивченя другого язика краевого, кождий з тих народів одержав потрібні средства до образованя в своїй мові“.

В дусї сего артикулу закона може рівноправність народів і краевих язиків відносити ся територияльно лиш до того краю, в котрім жиють ті народи, а тих, що належать до того народу і знаходять ся поза его місцем прожиганя, можна брати під увагу лиш загально яко горожан держави, котрі не можуть тут домагати ся ніякого особлившого права, лиш мусять піддати ся тим язиковим уладженям, які виходять з відносин населеня сего краю. Після пониманя закона мусить дальше кождий нарід що-до бережения і плеканя своєї народности і мови передовсїм спускати ся на власну силу, і не можна в тім ставити єму перешкоди, о скілько він при тім обертає ся в границях істнуючих законів. Але він не може робити собі претенсий, щоби ще й адміністрация державна підпирала з уряду то плеканє его народности і мови безпосередно або може ще й на кошт другого народу. Рівноправність краевих язиків в школї єсть управильнена істнуючими законами шкільними, а в житю публичнім дотичними законами. Але в урядї може она відносити ся лиш до вн ї шної служби властий і виходить із зовсїм розумної засади, що адміністрация державна має порозумівати ся з населенєм в тій мові, яку населенє розуміє. О скілько би в якімсь краю не відповіджено тій засаді, то дотичний нарід має право жадати ідповідного заряджения.

Мова внутрішної служби властий єсть зовсїм від наведеного артикулу закона независима, бо для постанови що-до сего язика єсть міродайним виключно державний інтерес, котрий з засади вимагає одностайности в нїй, бо многоязичність у внутрішній службі не дасть ся погодити з вимогами управильненої управи державної.

(Дальше буде.)

Катастрофа на зелїзници межи стациями Коломия-Турка.

Его Вел. Цїсар жертвував для потерпівших від повени в Коломиї 2000 зр. а для инших потерпівших 1000 зр. з приватних фондів.

В попередних вістях про катастрофу під Коломиєю було хибно подане місце, де стало ся то велике нещасте. Було то під самою Коломиєю, там, де з правого боку через потік Косачів переходить гостинець до Коломиї, именно же до коломийского підгородя, швабскої кольонїї Баґінсберґ, а з лївого боку від гостиниця шлях зелїзниці висуває ся на поля звані Косачевом. Потік Косачів виплпває з лїсів межи Раківчиком а Камінкою малою. Аж понизше переїзду на шляху зелїзниці, де стала ся катастрофа, вплпває до него другий потік, що плпве попри Пядики, а ще дальше, аж поза гостинцем, що іде з Ґвіздця до Коломиї, вплпває до него ще третий потік, Дебровідка, котрий плпве попід села Ґоди і Добровідку. Всї ті три потоки, по злученю творять малу річку звану Коломийкою, котра в Перерові впадає до Прута.

Елійка.

(З нїмецкого — Г. Ш.)

(Конець).

І знов минула часть лїта. Днї красші як сонце, днї повні щастя і розкоші.

Одної ночи, коли місяць знову розливав своє ясно-синяве сьвітло по гостинци, а Алї спав на місяци при своїй купі каміня та снив о Елійці, розбудив его тупіт коня, що гнав чвалом і голос взиваючий помочи. Він схопив ся заспаний і глянув доокола себе. В сьвітлї місяця побачив на гостинци виразно, як гнав якийсь їздець на кони і держав коло себе на сідлї якусь женщину. Благаючи витягала она до него руки а еї протяжний голос розпуки ніс ся далеко серед тихої ночи.

Алї упав лицем до землї і не рушив ся, аж сонце зійшло.

Елійка остала ся без опору в руках свого уводителя. Коли она спала, він виніс еї з аула та посадив на коня. Туркиня, тота, що еї вигодувала, ще й поблагословила на дорогу. Елійка преці була християнкою, а той що еї вхопив, був ґрузиньским князем, впрочім молодий і красний, як ранїшне сонце. Та-ж то було велике щасте, що він еї вхопив, а не хто инший. Але серце Елійки мало не пукло з жалю за Алїм, лиш за Алїм. Зпід еї темних рісниць плили заєдно сьлози струями, сьвітили ся як перли в сьвітлї місяця. Засумована на смерть притулила ся солоденьким своїм блїдим личком князеви до плеча, котрий не переставав успокоювати еї і голубити до себе ніжними словами. Шептаючи тихенько розповідав їй що найкрасші казки та байки які лиш знав, о недобрій красній цариці Тамарі та о вовкулаці Ґуді; що-раз то знову шептав їй, що она ще красша як ті всї казки, ще милїйше як всї русалки і ті духи, що ходять по проміню місяця.

Але Елійка не слухала его.

Нерушаючись дивила ся своїми великими очима стовпом на сьвітло місяця; бідне еї серденько било ся в нїй страшно і корчило ся від невисказаного горя; Алї! Алї! повтаряла через цїлу ніч крізь плач. Заєдно нагадувала собі его і тужила за ним з цїлою пристрастию своєї молодої, горячої любови.

Так їхали они богато годин. То темними ярами і долинами, куди не заходило сьвітло місяця, то знов високо краєм скал понад бездонними пропастями, в котрих на самім сподї шуміла вода гірских бистриць. Аж коли зьвізди потахли, доїхали до княжої палати.

Тут розстелили Елійці дорогоцїнні, мягонькі як пух коври, розложили перед нею всїлякі дорогоцїнности і пишні сукні, служниці принесли їй найдобірнїйші страви, — але Елійка задержала на собі ту одежу, що їй дарував Алї, і сїла собі на камени та сперлась головкою об стовп, що піддержував підсїнє. Споглядала в долину на поля засїяні збіжем, та на темносині горби, вкриті густими лїсами, що так чужими були для неї. Думала о Алїм та о біліючім ся Касбеку, котрий так любила. Що дня сидїла там і чекала, з туги марнїла і нидїла. Відтак прийшла зима з снїгами і вовками, від котрих мусїла хоронити ся в хатї. Тепер настали довгі, мрачні темні місяці, в котрих Елійка марнїла як цьвіточка без сьвітла.

Та й Алї чекав нетерпеливо, аж мине зима, але відтак, коли послїдні осуги снїгові скотили ся з шумом в долину і по гостинци можна було знову їздити і ходити, вибрав ся він шукати тої, що належала до него. Правда, що аж зуби закусував, коли погадав собі, що він бідний аяр і не вдїє нїчого против богатого князя, котрого всї боять ся, але туга гнала его до Елійки; мусїв жити близько неї, мусїв дати їй знати, що любить еї цїлою душею і тужить за нею.

Наконець настало лїто. Веселе, тепле проміне сонця, розбудило в души Елійки недовго щастя і надію. Заплющивши очи і оперши головку об стовп думала о тих любих, сьвітячих очах під червоним турбаном, о тім мурі в аулї, на котрий сонце сьвітило о красній луцї, вкритій звисаючими в повнім розцьвітї квіточками. Тихо — тихесенько було доокола неї. Сонце сьвітило з коса на поля з доспіваючим збіжем на вершках високих горбів, вкритих лїсами, показувалось від него зе-

З дальших вістий про катастрофу маємо нині мало до занотованя. Офіциял почтовий, о котрім вчера була вість, що помер в шпитали в Коломиї, жиє. О жертвах катастрофи надіслала нам ц. к. Дирекция зелізниць державних слідуюче справозданє:

Урядово наспіла слідуюча вість о пригоді під Коломиєю: До полудня 28 червня сконстатовано, що слідує: Погибли: вдовиця по полковнику пані Одольска зі Станіславова; машиніст Цахер; кондуктор, ведучий поїзд Зембіцкий; почтовий кондуктор Влошиньский; возьний почтовий Дяков і купець Адольф Малер. — Пропали без вісти: лікар полковий Франц Цайлер, паляч Крейчі, контрольор почтовий Рудницкий, крім тих якась незнакома пані зі Станіславова. — Тяжко ранені: Офіциял почтовий Ґнедінґер, кондуктор зелізничий Яков Шаліх. — Легко ранені: слюсар Андрій Добосевич, Феликс де Левенштайн, Двойра Ліхтіґ, Броніслава Темпіньска, надпоручник Зенон Шолґіня з женою, Станіслава Боронівна, Олена Котович, Самуіл Шварц, Герш Міллер і Леонид Демянов.

До сеї урядової вісти треба додати, що тіла Рудницкого, Влошиньского і Дякова знайдено; їх мають нині привезти до Львова і тут будуть похоронені на Личаківскім кладовищи. Великим спільним плякатом запрошують вдовиці і сироти по погибших і товариші їх до участи в похороні. Так само віднайдено тіло кондуктора Зембіцкого і паляча Крейчого; їх відставлено до Станіславова, де вчера відбув ся похорон при величезнім здвизі народу. Тіло аґента торговельного Малера відослано до Відня. Так само віднайдено тіло Цахера і Одольскої. Не звістно ще лиш, що стало ся з лікарем Цайлером, хоч здаєсь нема сумніву, що він згинув. Після вісти, яку одержала Gaz. Narod. нині зі Станіславова, віднайдено вже й єго тіло о кількасот сяжнів від катастрофи та відставлено до Черновець.

Новинки.

Львів дня 30-го червня 1897.

— **Є. Ем. кардинал-митрополит** Сильвестер Сембратович жертвував на реставрацию монастиря СС. Василиянок в Словиті крім попередних 1000 зр. ще дальших 500 зр.

— **Другий з'їзд катихитів** відбуде ся у Львові на днях 26, 27 і 28 серпня. Провід в нарадах обняли: оо. сов. Тороньский і др. сов. Рудольф Левицкий крил. капітули лат. Наради розділено на три части: I. Торжественні засіданя, на котрих будуть відчитані реферати більше загальні, як виховане молодежи зі становища католицкої Церкви. В тій части будуть мати реферати: о. сов. Тороньский Алексей, о. Крипякевич Петро, крил. др. Буковский з Кракова, крил. Теодорович (вірм.) II. Спільні засіданя. Тут будуть обговорювати ся темати, що стремлять до піднесеня уровени религійно-морального вихованя, як о практиках религійних, о опіці над школами в місцевостях далеко віддалених від церкви, о кваліфікациї катихитів і т. д. Реферати будуть держали: о. М. Єж з Кракова, о. Пухальский з Вижнян і о. др. Юґан зі Львова. III. Засіданє секций. Тут придїлено справу о плянах науки религії і підручників шкільних і поділено на три секциї: а) секция для шкіл ґімназияльних, в котрій будуть реферувати: крил. др. Линкевич зі Львова, о. др. Дрозд з Перемишля, о. др. Свидерский з Кракова і о. Ев. Громницкий з Тернополя; б) секция для семинарий учительских і шкіл виділових, референти: о. Д. Лопатиньский зі Львова і о. Скарбковский зі Станиславова; в) секция для шкіл народних (рільничих, промислових, курсів доповнячих), мають реферувати: о. Чайковский парох з Рави рускої, о. І. Дуткевич з Нового Сапча, о. І. Лужницкий з Тернополя, о. Валитура з Плешова.

— **З перемиской епархії.** О. Юліян Дуркот, декан дукляньский одержав крилошаньскі відзнаки. Именовані оо.: Василь Чернецкий з Сільця белского дійствним деканом белзким, Атанасий Венгринович парох в Завадці II-им ординарияатским комісарем шкільним на другу половину деканата ліського.— Др. Мих. Людкевич, спіритуальний при перемискій семинариї, именований дійствним професором богословія пастирского в тім заведеню. — О. Ілия Киричиньский, самост. сотрудник в Сушици риковій, одержав узнане і похвалу за ревне уділюванє науки религії дітям шкільним. — По причині резиґнациї о. Миколая Колтунюка з наданої єму презенти на порохію Передільница дек. добромильского, предложено до запрезентованя ц. к. Правительству поновно слідуюче терно: I. Александер Чайковский парох в Дашівці, II. Василь Романовский сотрудник в Ярославі, III. Филемон Кисільовский парох в Новици.

— **З'їзд нотарів** з Галичини і Буковини відбув ся в неділю дня 27 червня в Кракові. Зібрані рішили виступити против предложень селяньских послів, аби нотарияти знести, а веденє справ нотарияльних віддати ц. к. судам і ухвалили жадати побільшення числа евіденцийних урядів в Галичині.

— **Будова льокальної зелізниці** Борки великі-Грималів кінчить ся і згаданий шлях буде імовірно відданий до публичного ужитку вже в перших днях другої половини липня. Будова тої зелізниці єсть найдешевшою з усіх зелізниць галицких, бо один кільометер коштував всего 25.000 зр.

— **Виділ краєвий** візвав всї виділи повітові, аби поучили зверхности громадскі, що нікому не вільно розкопувати могил і цвинтарищ поганьских, хто або сам не є консерватором або не викаже ся письмом від консерватора, що вільно єму предпринимати розкопи археольоґічні. Розпорядженє се має на цїли запобігти, щоби непокликані особи (як то у нас діє ся) не псували нащадків старини та щоби цінні нераз старинности не переходили в чужі руки та не вивозили ся за границю.

— **Іспит зрілости в ґімназиї в Станиславові** відбував ся в днях від 22-го до 26-го н. ст. червня під проводом краєвого інспектора п. Івана Левицкого. До іспиту приступило: 7 Русинів, 10 Поляків і 4 жиди; з загальної цифри 21 абітуриєнтів було 20 публичних учеників, а один приватист. Іспит здало 19 абітуриєнтів, а то: Стан. Бобровский (з відзн.), Володим. Бурштиньский, Йосафат Войцеховский, Франц Висоцкий (з відзн.), Мих. Гляди, Мойсей Гессель (з відзн.), Олександер Дикий Звірозуб, Степан Закревский, Володисл. Козицкий (з відзн.), Ярослав Конкольняк, Мирон Ліщиньский, Жигмонт Рад, Адольф Раппе, Ґедаліє Розенман, Казим. Романовский, Олекс. Шор, Ілия Чорнодоля, Казим. Якубовский і Едв. Якубше. — Одному ученикови і екстерністови позволено поправити один предмет по вакациях. — Сьвідоцтва зрілости роздано матуристам 27-го с. м. в полудне. В імени їх попращав учителів і молодших товаришів гарною промовою по польски матурист Козицкий.

— **Примірна громада.** З Чорнівця під Обертином, в городеньскім повіті, доносять, що тамошна громада вступила вже рішучо на дорогу економічного і просьвітного поступу. І так заложено там чотири селяньскі крамниці, котрі всї гарно розвивають ся; крім того купує громада у місцевого дідича велику коршму, де будуть поміщені читальня, склеп і мешканє для дяка. Мешканці Чортівця не забувають також і на хвалу Божу, а доказом того єсть обставина: що в сім році відновлюють храм, а на другий рік з весною приступають до будови другої церкви, до чого приготовлює ся вже потрібний матерыял. В церкві заведено хороший спів з нот. Чортовець числить до 6000 душ. Всї згадані порядки заведено в Чортівци від недавна. Щасть Боже до добре розпочатого діла!

— **Вихиляти ся з ваґона** против вітру небезпечно. Недавно ослїп нагле 17-лїтний ученик, візваний до дому до хорої матери, а лікарі орекли, що причиною утрати зору було се, що їдучи зелізницею стояв в ваґоні, вихиливши крізь вікно голову против вітру.

— **Провалене гори.** У віддаленю півтора кільометра від Бережан розпростираєсь лісок прогульковий „Руриска" а почву ліска становить досить великих розмірів стрімка, так названа Лиса гора. Отже по недавно лучившій ся там повени провалилась тая гора і усунулась на діл, а появили ся обильні жерела. То усуванє гори мало повільно тревати три дні. Люди розпустили навіть

лене як смараґд сьвітло; аж ось — нараз, ухо Елійки зачуло якийсь голос, приглушений, тихий, дрожачий; ще більше голосів — акорди до якоїсь мельодиї. Елійка отворила очи широко, наставила головку і слухала, надслухала. Знала преці ті солоденькі тужливі звуки, виграваі не чіянґурі [1]), а тепер лїгний вітерець ніс до неї слова, щирі слова турецкі, котрі висьпівав якийсь мужеский голос. Алї! Алї! — зрадїла она в души; то він мусить бути, то він аж сюди прийшов до неї. З тугою обняла Елійка стовп обома руками, до котрого була приперла ся і з радістним усьміхом споглядала на смараґдові горби по другім боці.

Через кілька днів один по другім несласть та сама мельодия і о тій самій пізній порі з полудня.

Одного вечера, саме по тім, коли перегомонїли послідні тони, побачила Елійка, що іде єї чоловік горі горбом, з рушницею на плечи.

— Де ти бував? — спитала она єго.

— Від кількох днів внадив ся медвідь в наш овес, а я стрілив кілька разів, щоби єго відстрашити.

Елійку взяв тогди невисказаний страх.

Що вечера, коли зачинало змеркати ся, виділа она, як єї чоловік з рушницею в руці ішов на поле. Серце в ній так тогди било ся, що мало не вискочило.

Одного дня по полудни не чути було сьпіву. На другий день так само. Тогди, коли вже було змеркло ся, сказала Елійка до слуг:

— Сидіть тихо дома, пан видко пішов до Тифліса, а я піду за него стріляти до медведя, щоби нам не робив шкоди у вівсї.

Здоймила зі стіни набиту рушницю і пустилась з горба в долину. Незадовго побачила щось темного у вівсї.

— То певно медвідь — подумала собі і стрілила; але знала добре, що то був чоловік. Коли побачила, як він повалив ся на землю, вернула домів, повісила рушницю на стіну і сказала до слуг: Я застрілила медведя.

Відтак пішла до своєї спальнї і позбирала свої дорогоцінности та свої суквї. Коли то звязала в клуночок, вийшла на подвірє. Мужчини виходили на горб і несли щось тяжкого. — Я застрілила медведя — сказала Елійка сама до себе і оперла ся об стовп.

Они поклали вкритий тягар недалеко від неї на землю а відтак зайшли до хати. Через хвильку ще постояла Елійка мов би закаменїла, а відтак спокійно приступила до тіла і підоймила полотно.

Крикнула з горя як не своїм голосом, а смертельний крик людского серденька понїс ся по зелених горбах.

То не той, що зруйнував єї щастє, то не той, котрому она хотіла смерть зробити, то Алї, єї милий Алї, лежав студений і блідий перед нею. Она припала до него, стала єго гладити, цїлувати, промавляла до него найщирійшими словами любови, вкрила єго своїм буйним волосем, кликала єго по сто разів по імени. Відтак відвязала єму від пояса єго чіянґуру, повела пальцями по струнах а устами порушала мов би сьпівала....

Бідну солоденьку цьвіточку полудня зломила буря.

— — — — — — — — — — — —

Чужих людий, що нині переходять через аул, через котрий треба іти на Касбек, задержує якась молода жінка з довгим розпущеним волосем і з дивно споглядаючими, чорними очима. Она приступає до чужих, ловить їх обома руками та шепче заедно і влїзливо якісь незрозумілі слова. Дїти сїпають єї за спідницю і відтягають. — То божевільна — кажуть. — А Алї? Єго поховали на самім кінци в кутику опустілого і занедбаного вірменьского кладовища, там дальше в долинї; поховали як поганина окремо від християн. Якийсь камінь стоїть єму в головах, сїрі ящірки бігають по нім, а літом впростає тут повно ясно синих бодляків із засхлої рудавої землї.

Послїдні хвилї засудженого.

— Судба моя вже запечатана — сказав він — і нема вже для мене надії, мушу закінчити моє житє. За кілька годин все мине ся, але ви, мої приятелї будьте певні, що я ніколи не думав, що аж до того прийде.

[1]) Кавказкий інструмент струновий, рід ґітари або мандоліни.

поголоску, що на тій горі показали ся жерела нафти, але плин тих жерел нічим инчим не воняє, як водою-вапінкою. Причини проваленя треба здаєсь глядати в тім, що від влучених блискавок гора зарисувалась і за-для своєї стрімкости усуваєсь, а що терен всюди там воднистий, то і тут показались жерела.

— **Хитрий довжник.** У купця Йос. Кріґа в Станиславові зафантували за залеглий податок бочку червоного вина, котру до речинця ліцитациї полишено у него для перехованя. Але якеж було зачудоване ліцитуючих, коли на їх жадане при ліцитациї отворено бочку і замість червоного вина полила ся з неї — біла вода. Хитрий Кріґ продав вино, а в бочку налив води і так післав єї до ліцитациї.

— **Вершок совістности.** Найбезсторонній-шим хиба судиєю на земній кули є якийсь Камбіль судия в місточку Бовлінґ в американьскій провінциї Огайо. Суворий сей урядник, підпивши собі колись, заколотив публичний спокій на улици. Слїдуючого дня Камбіль в суді, на публичнім засїданю, торжественно судив сам себе. Передовсім судия Камбіль дуже остро зганьбив Камбеля пяка і заповів, що єсли щось подібного повторить ся, буде засуджений на дуже остру кару. На разї засудив судия Кампбіль пяка Камбеля на пять долярів кари. Публика згромаджена в судовій сали, голосними окликами: Hip, hip — hurrah! висказувала своє вдоволене з безсторонности судиї.

— **Турецкий яничар.** Едем паша, побідник Греків, є сам грецкого походженя і сином християньских родичів. Едем родив ся на острові Хіос. Коли Турки підчас грецкої війни за самостійність знищили сей остров, пожили смерти обоє родичі Едема а він дістав ся у полон на дарунок турецкому ґенералови Россеф паші в Царгородї. Новий пан дарував Едемови волю і єго вислали разом з другими молодцями до Парижа на науку. Там ходив він чотири роки до інституту Барбета, відтак чотири роки до гірничої школи і робив відзначаючі поступи. Опісля подорожував по Франциї, Німеччинї і Швайцариї. По повороті до Царгороду став він капітаном у великім ґенеральнім штабі турецкої армиї, а 1849 р. зробив єго султан своїм адютантом. З того становиска ішов він чим раз висше і висше, аж в р. 1877 став великим везиром. Едема пашу представляють ентузиястичним фанатиком магомеданьства, що вже нераз виявив свою велику ненависть против християн і чужинців. На конференциї мира при кінци послїдної росийско-турецкої війни Едем був послїдним міністром, що згодив ся на покінчене ворожнї. Брат Едема паші, котрий помер доперва перед кількома роками, був довгі часи католицким сьвящеником в Царгородї.

— **Ювилей анґлїйскої королевої.** Дня 22 червня розпочали ся в Льондонї торжества для обходу ювилея 60-лїтного панованя анґлїйскої королевої Вікториї. Торжества розпочали ся торжественним походом через місто. Той похід так описують: Вистріли пушочні о $^1/_2$12 годинї дали знати, що королева виїхала з палати Букінґгемскої. В хвили виїзду видала королева такий відзив до народу: „Від серця дякую мому любому народови. Най Бог благословить єму!“ На переді походу їхали депутациї кольонїй анґлїйских з всїх частий сьвіта. Хиба лише триюмфатори римскі в'їздили колись до старого Риму з такою величавостию! Всї породи сьвіта були заступлені. Здавалось, що перед очима розкриває ся якась сцена, виворожена чародїєм. Попереду їхали Індове смаглаві, русяві, з буйним волосєм і чорними бородами, прибрані у всякі яркі краски з такимиж турбанами. Самі статні сини природи. По них слїдували чорні мурини на конях і пішки в червоних опанчах і білих шеломах. За ними смагляві Капляндцї в бурих уніформах, по військовому; відтак жителї Квенсляндиї (всхідної Австралиї) убрані неначе тирольскі стрільцї; подальше велитні Канадийцї, потім жителї західної Африки, британскої американьскої Ґуяни, Кипріоти в турецких фезах, Суданцї і др. Вид був чаруючий, годї надивитись, годї налюбовати ся! На чолї кождої сеї оригінальної ґрупи, бючої ся в очи своїми питоменностями в стати і одязї, їхали Англичани, володарі тих земель і народів. З очий їх сияла гордість. Отсе ми, нарід, котрому клонить ся половина сьвіта! По відділї кольонїйнім поступали кінно в повозках міністри, висші достойники державні, відтак князї з поодиноких кольонїй, потім прибочна ґвардия королевої. Заступники держав европейских їхали помішано в сьвітлих колясках, межи ними архикнязь австрийский Фердинанд д'Есте в білій атилї. Перед самою королевою їхала княгиня Уельска, єї чоловік, кн. Кобурский, Кембрідж, Йорк, деякі з них на конях яко почетна сторожа королевої. В ґардї тій находились вел. князь росийский Серґій, Ґенрик пруский, Християн даньский, геский князь Християн Віктор і маркіз Льорн. Сама королева їхала в відкритім повозї, упряженім вісьмома сивими кіньми. На кождім кроцї витав єї нарід з дїйстним одушевленєм, хоч Англичанин не любить і не уміє одушевлятись по нашому. Вздовж улиць здвигнено трибуни, а на них товпилась голова коло голови. Ґанки, вікна, дахи — все то було заповнене людьми, що кричали своє: шер! махали хустинами і капелюхами. Камінні мури, здавалось, рухають ся. Сама королева, убрана в чорну шовкову сукню з білими перцями на голові, розклонювалась поважно на всї сторони. Хвилями видко було щире зворушене на лици. Коло Temple Bar виїхав їй на стрічу льордмайор і вручив їй, злїзши з коня, меч державний. О $^1/_2$1 г. пристав похід коло церкви сьв. Павла і тут відправив епіскоп льондоньский враз з архиепіскопом кентрбурским коротке богослужене в сьвітлій асистї. Монструально численний хор відспівав „Тебе Бога хвалим“. Похід звернув ся відтак на Тамизу, перейшов через міст вестмінстерский до парляменту, а з відси назад до палати Букінґгемскої. О $^1/_2$2 покінчилось величаве торжество. Порядок був надзвичайний.

— **Померла** Каролина Федоровичева, жена пок. Івана Федоровича, а мати п. Володислава Федоровича, в Вікнї, в 90-ім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповішує: Стация „Триест-Фрайгафен“, котрої назву в грудню м. р. змінено на „Триест-Гафен“ буде називати ся на дальше знов „Триест-Фрайгафен“.

З днем 1 мая 1897 передано до прилюдного ужитку зелїзницю довозову Вама-Рус.-Молдавиця буковиньских зелїзниць льокальних зі стациєю Рус.-Молдавиця, переставками Дея, Драґоша, Фрайденталь, Фрумоса, Ватра-Молдавиця і місцем наборовим Рус.-Молдавиця-Тартак. — На- і видаване посилок поспішних єсть виключене. Рух поїздів (так для перевозу осіб як і товарів) відбуває ся після потреби на основі розкладу їзди поданого від поз. 301 головного пляну їзди ч. V. ц. к. австр. зелїзниць держ. з 1 мая 1897.

Заведене поїздів сезонових по між Ворохтою а Керешмезе. В часї від 20 червня до 15 вересня с. р. переходити будуть поїзди сезонові впрост зі Станіславова до Керешмезе і наповорот (т. є. без пересїданя ся в Ворохтї), через що можливим буде переїхати згаданий шлях в однім дни там і назад.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 30 червня. В кількох сторонах краю вибухли страйки женців. В Кістелек настало велике занепокоєне, бо робітники, що вийшли на поле, дістали листи, в котрих грозять їм смертию.

Льондон 30 червня. До Daily News доносять з Константинополя, що межи Портою а репрезентантами Европи дійшло вже до порозуміня як що-до відшкодованя военного так і що-до управильненя границї.

Суда 30 червня. Внаслїдок експльозиї кітла на італїяньскім корабли згинуло 5 людий а один єсть тяжко ранений.

— Таже ми й не сумнївали ся о твоїй невинности — сказали ми — а ти видиш, що нїхто з нас не опускає тебе в сїй тяжкій хвили, тому й покажи, що з тебе мужчина....

— О — перебив він нам — я преці не бою ся. Чи скорше, чи пізнійше, а раз мусїло так стати ся, а „як“, о то байдуже! Нї, то не якась обава, але якесь дивне чувство, питане, від котрого стає лячно, як то там буде в инышім житю? — І єго взяла ся важка задума.

Ми робили все, що лиш було можна, щоби нашого приятеля, котрого так нагло і в так лютий спосіб мали вирвати зпосеред нас, знову опамятати. Кожде єго бажане ми просто вичитували єму з очий.

— Ходи — кажемо — ми даємо тобі що лиш можемо найлїпшого, на що лиш могли здобути ся — і показали єму страви, які єму внесено, а котрі він дуже любив.

Він аж задрожав.

— То на обід перед страченєм! — шепнув він. Відтак сїв собі і на силу відганяючи від себе страх і безнадійність та присунувши ся до нас став їсти. Ів, як той, що не знає, що робить. Майже як машина. Відтак відсунув від себе тарелї і виймив щось з кишенї, кажу вам, щось такого.... але чому не маю вам сказати, що: свою люльку.

— От дивіть ся хлопцї — сказав він — з нічим не прийде ся менї так тяжко розставати, як з отсею моєю приятелькою, що була менї тілько разів потіхою в тяжких хвилях. Послїдний вже раз курю з неї! І здавало ся, як би він то говорив крізь сльози. — Послїдні то клуби диму, які з неї пускаю! Послїдні!

З торжественним жалем закурив він собі люльку, торжественно втягав в себе дим з неї і пускав поволи хмари диму, як коли-б єму лиш з трудом приходило ся з тим розставати ся. Він поблїд і уста почали єму дрожати.

— Послїдна люлька! — вирвалось єму з важким віддихом з груди і нараз.... як то стало ся, не знаю.... але нараз випала єму люлька з зубів — упала і розбила ся на дрібні куснї! А він вдивив ся в ті куснї такими очима, що їх нїколи не забуду.

Відтак встав. Погладив ся одною рукою по зморщенім чолї і підгорнув собі волосє.

— То початок кінця... промовив він з тиха і витягнув руки до нас, а ми тронуті глубоко устиснули їх....

На другий день станув до важкого походу. Був блїдий але спокійний і на все готовий. Сьвященик ішов з боку коло него і з любовю додав єму відваги. Ми ішли за ним. Ще раз глянув на нас многозначним поглядом.... пращав ся на віки з нами, відтак вилїз по ступенях в гору — — по ступенях до престола і і дав ся повінчати з панною Мередіт....

(Марк Твен).

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.